

Uitkomsten controle en overige informatie 2017

Rapportage aan het algemeen bestuur

Gemeenschappelijke Regeling

Omgevingsdienst Brabant Noord | 27 september 2018

EY
Building a better
working world

Ernst & Young Accountants LLP
Prof. Dr. Dorgeloelaan 14
5613 AM Eindhoven, Netherlands
Postbus 455
5600 AL Eindhoven, Netherlands

Tel: +31 88 407 10 00
Fax: +31 88 407 48 01
ey.com

Het algemeen bestuur van
Gemeenschappelijke Regeling
Omgevingsdienst Brabant Noord
Postbus 88
5430 AB CUIJK

Eindhoven, 27 september 2018

REQ2827480/hdb

Uitkomsten controle en overige informatie 2017

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Het doet ons genoegen u verslag uit te brengen omtrent de uitkomsten van onze accountantscontrole van de jaarrekening van Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Brabant Noord. Wij willen u over de volgende onderwerpen informeren:

- ▶ Uitkomsten jaarrekeningcontrole
- ▶ Kwaliteit beheersorganisatie
- ▶ Onafhankelijkheid en controleproces
- ▶ Conclusie met betrekking tot het bestuursverslag

Wij hebben de kernpunten van ons verslag opgenomen in het hoofdstuk Kernpunten.

Onze controle is gericht op het vormen van een oordeel omtrent de jaarrekening over 2017. Bij de uitvoering van onze controle ondervinden wij de medewerking en ondersteuning van de medewerkers van Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Brabant Noord.

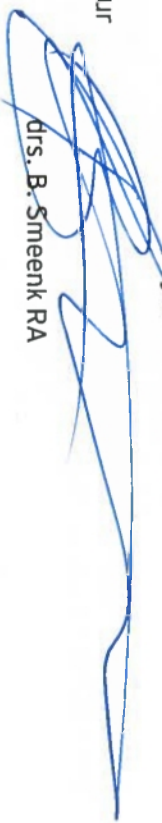
De mogelijkheid om een open en eerlijke dialoog met u als lid van het bestuur te voeren, vormt een essentieel onderdeel van het controleproces, evenals van de algehele governance.

Wij waarderen deze mogelijkheid om de inzichten die uit onze controle voortkomen met u te kunnen delen.

Het proces van samenstelling en controle van de jaarrekening 2017 is moeizaam verlopen. Wij constateren dat het financieel afsluitproces en aanlevering van de controle-informatie niet op orde was. Daardoor was de doorlooptijd erg lang en is een groot beslag gelegd op de benodigde controlecapaciteit. Aan de zijde van EY was gedurende de gehele doorlooptijd (aanvullende) capaciteit en aansturing van de controle nodig.

Het concept van dit verslag is afgestemd met de directie. Wij stellen het op prijs een en ander persoonlijk toe te lichten of eventuele vragen omtrent deze of andere met de controle verband houdende zaken te beantwoorden.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

drs. B. Smeenk RA

Inhoudsopgave

Kernpunten uit onze rapportage	3	Bijlage	20
Uitkomsten jaarrekeningcontrole	4	▶ Controleverschillen	
▶ Onze analyse van het resultaat			
▶ Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle		Totaal aantal pagina's in dit rapport: 23	
Kwaliteit beheersorganisatie	9		
▶ Interne beheersmaatregelen			
▶ Rechtmatigheidsbeheer			
Onafhankelijkheid en controleproces	13		

Kernpunten uit onze rapportage

Kernpunt	Uitkomst
Goedkeurend oordeel ten aanzien van getrouwheid	Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Brabant Noord (hierna: ODBN) een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2017 als van de activa en passiva per 31 december 2017 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
Goedkeurend oordeel ten aanzien van rechtmatigheid	Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen.
Geen resterende bevindingen ten aanzien van de WNT-verantwoording	Wij hebben de WNT-verantwoording van ODBN gecontroleerd met inachtneming van het Controleprotocol WNT. Wij kunnen concluderen dat de opgenomen toelichting in de jaarrekening, na doorvoering van de correcties naar aanleiding van onze controle, voldoet aan de daaraan te stellen eisen.
Ongecorrigeerde controleverschillen	In totaal resteren in de jaarrekening 2017 geen ongecorrigeerde controleverschillen, welke de rapporteringstolerantie overschrijden.
Jaarverslag is opgesteld in overeenstemming met het BBV en bevat geen materiële inconsistenties met de jaarrekening	Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het BBV is opgesteld en met de jaarrekening verenigbaar is en het jaarverslag in het licht van de tijdens het onderzoek van de jaarrekening verkregen kennis en begrip omtrent ODBN en haar omgeving geen materiële onjuistheden bevat.
Belangrijkste bevindingen	De belangrijkste bevindingen voor onze controle, waarop in dit verslag nader wordt ingegaan, zien toe op de volgende onderwerpen: ► Actualisatie voorzieningen en de voorziening Nazorg Voorste Heide in het bijzonder ► Claim Attero ► Begrotingsrechtmatigheid ► Controle van de toelichting van de Wet normering topinkomens (WNT) ► Inkooprechtmatigheid ► Financieel afsluitproces en de kwaliteit van de jaarrekening

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van het resultaat

Nadelig resultaat nader besproken

Het gerealiseerde resultaat over het jaar 2017 bedraagt € 1.565.500 nadelig ten opzichte van een begroot saldo van € 0. Dit resultaat heeft voor € 558.400 betrekking op BCA (Bestuurscommissie Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel) en voor € 1.007.000 betrekking op ODBN zelf.

Het resultaat over 2017 ten opzichte van de begroting kan als volgt worden weergegeven:

Bedragen x € 1.000	Gewijzigde begroting	Rekening 2017	Afwijking
Totale lasten	24.443	26.248	(1.805)
Totale baten	23.518	23.931	413
Gerealiseerde totaal van saldo van baten en lasten	(925)	(2.317)	(1.392)
Mutaties in reserve	925	751	(174)
Gerealiseerd resultaat	0	(1.566)	(1.566)

Uw begrotingsbeheer

De verschillen in begrote en gerealiseerde totale lasten en baten zijn aanzienlijk, met name de werkelijke lasten wijken fors af ten opzichte van de gewijzigde begroting. Wij adviseren u uw begrotingsbeheer komend jaar verder te versterken door bijvoorbeeld het tussentijds afsluiten van de administratie.

Het dagelijks bestuur heeft de verschillen tussen de begroting en jaarrekening in het gerealiseerd resultaat als volgt verklaard:

Omschrijving afwijking (bedragen x € 1.000)	Voordelig	Nadelig
1. Hogere kosten personeel als gevolg van inhuur		968
2. Lagere organisatiekosten, met name lagere kapitaallasten	213	
3. Resultaat BCA (exclusief nadeel op personeel) met name hogere werkkingskosten afval		490
4. Resultaat op voormalig RMB-taken	205	
5. Hogere projectkosten ODBN		449
6. Overige posten		67
Totaal	418	1.974
Afwijking gerealiseerd resultaat: (na mutaties reserves)		1.566

Wij merken op dat alle afwijkingen ten opzichte van de begroting uitgebreid en toereikend in de jaarrekening op pagina 32 tot en met 37 zijn toegeelicht.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van het resultaat

Analyse van de financiële positie

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing heeft het dagelijks bestuur in kaart gebracht aan welke risico's de organisatie de komende jaren bloot staat. Hieruit blijkt dat de verwachte risico's tot en met 2020 € 400.000 bedragen. De algemene reserve wordt ingezet als weerstandscapaciteit en bedraagt per 31 december 2017 € 199.000. Het weerstandsvermogen op basis van de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing zoals opgenomen in de jaarstukken 2017 bedraagt daarmee 50%. Dit betekent dat niet alle risico's kunnen worden opgevangen vanuit de weerstandscapaciteit.

ODBN heeft per 31 december 2017 een solvabiliteit van 17,0% (2016: 28,0%). De verslechtering van de solvabiliteit is het gevolg van het negatieve resultaat over 2017 en het besluit om gedurende 2017 € 950.000 aan de deelnemers aangaande de BCA uit te keren. Ten opzichte van 2016 is het eigen vermogen met € 3.267.500 afgenomen, wat voor € 2.316.500 wordt veroorzaakt door het negatieve resultaat (voor mutatie reserves) 2017 en voor € 950.000 door de uitkering aan de deelnemers BCA.

Financiering

Zoals blijkt uit de paragraaf Financiering is in 2017 de kasgeldlimiet niet overschreden. Er is daarnaast geen sprake van een overschrijding van de renterisiconorm. ODBN heeft in zeer beperkte mate externe financiering en de liquiditeitspositie van ODBN is goed te noemen, waardoor een deel van de liquide middelen dagelijks worden afgestort in de schatkist.

Vanaf de invoering van de Wet verplicht schatkistbankieren zijn alle decentrale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam) verplicht om hun overtoelinge middelen in de schatkist aan te houden. Per 31 december 2017 heeft ODBN een bedrag van € 13.507.000 (2016: € 18.540.000) in de schatkist afgestort.

ODBN heeft in de toelichting bij de jaarrekening adequaat gerapporteerd over het schatkistbankieren. Uit deze toelichting blijkt dat het drempelbedrag niet is overschreden.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Financieel afsluitproces en jaarrekeningproces

Wij constateren net als in voorgaande jaren dat het financieel afsluitproces ontoereikend is. Wij constateren dat de conceptjaarrekening welke wij in maart ontvingen in materiële zin niet voldeed aan de vereisten zoals zijn opgenomen in de wetgeving (BBV). Daarnaast was het balansdossier wat aan de jaarrekening ten grondslag lag niet opgeleverd zoals op voorhand met de organisatie afgesteld. Belangrijke aandachtspunten, zoals in de management letter waren opgenomen, zoals de actualisatie van de voorziening Nazorg Voorste Heide waren niet opgepakt. Voor het afsluitproces en de jaarrekeningcontrole 2017 heeft dit tot de nodige vertraging geleid.

In de definitieve jaarrekening zijn ten opzichte van de conceptversies de nodige wijzigingen doorgevoerd om te komen tot een jaarrekening welke het vereiste inzicht geeft. Op dit moment voldoet de jaarrekening nog niet aan alle formele aspecten vanuit het BBV. Wij adviseren u voor komend jaar afdoende gebruik te maken van de hulpmiddelen, die wij u in het kader van onze natuurlijke adviesfunctie aan u verstrekken. Dit betreffen de voorbeeldjaarrekening en de checklist jaarrekening, op basis van deze documenten borgt u dat uw jaarrekening aan alle wettelijke vereisten voldoet.

Wij adviseren u om ten aanzien van de planning van het jaarrekeningproces voor 2018 duidelijke afspraken met het dagelijks bestuur te maken.

Aanvaardbaarheid van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling Naar onze mening zijn de door het dagelijks bestuur gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties. Dit geldt tevens voor het tijdstip waarop die transacties hebben plaatsgevonden, de periode waarin zij zijn verantwoord en de desbetreffende toelichtingen in de jaarrekening.

Schattingsprocessen en -onzekerheden binnen de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het maken van schattingen bij het opmaken van de jaarrekening. Als accountant van het algemeen bestuur beoordelen wij deze door het dagelijks bestuur gemaakte schattingen. Wij kunnen ons met deze schattingen verenigen.

De belangrijkste schattingen in de jaarrekening van ODBN betreffen onder andere de voorzieningen, de risico's omtrent de claim van Attero en de afwikkeling van de te ontvangen gelden aangaande de inzameling kunststof verpakkingsmateriaal. Wij achten de schattingen zoals op dit moment door het dagelijks bestuur zijn gemaakt adequaat. Op de volgende pagina lichten wij deze posten nader toe.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Voorziening Nazorg Voorste Heide

In de jaarrekening 2017 is een voorziening voor de eeuwigdurende nazorg van de voormalige stortplaats Voorste Heide in Oss opgenomen ter hoogte van € 4.452.300. Wij hadden bij het uitbrengen van onze management letter aandacht gevraagd voor een gedeegen herijking van deze voorziening aan de hand van het provinciale Rinas-model welke wordt gehanteerd bij overdracht van de stortplaats naar het provinciale nazorgfonds. Wij constateerden dat deze herijking bij de start van onze controle nog niet was uitgevoerd. Op basis van een externe adviseur is dit alsnog gedaan, waaruit bleek dat de voorziening voor € 433.200 kon vrijvallen. Dit is verwerkt in de definitieve jaarrekening.

Wij adviseren u om jaarlijks, al dan niet op basis van extern advies, deze voorziening tijdig te herijken.

Onderhoudsvoorziening gebouwen

Deze voorziening ter hoogte van € 494.500 dient ter equalisatie van de jaarlijks schommelende lasten groot onderhoud aan het kantoorpand van ODBN in Cuijk. Eind 2017 zijn de verslaggevingsregels hieromtrent verduidelijkt door de regelgever door het uitbrengen van de notitie Materiële vaste activa. Op basis van deze notitie hebben wij enerzijds een formele opmerking dat het beheerplan in formele zin niet is goedgekeurd door het algemeen bestuur, wat volgens deze notitie wel een vereiste is, daar de jaarlijkse dotatie aan de voorziening wel is goedgekeurd door het algemeen bestuur. Daarnaast constateren wij dat het beheerplan daterend uit 2016 niet wordt nageliefd, in die zin dat de begrote onttrekking niet is gerealiseerd. Dit heeft mede te maken met het feit dat er op dit moment een heroverweging plaatsvindt over de huisvesting van ODBN. Wij hebben het dagelijks bestuur van ODBN laten bevestigen dat er op dit moment nog geen formeel besluit is genomen aangaande de huisvesting en dat er derhalve nog een noodzaak is tot het handhaven van de voorziening.

Wij adviseren u om jaarlijks deze voorziening tijdig te herijken, waarbij bepalend is welke keuzes u maakt ten aanzien van de definitieve huisvesting.

Nog te ontvangen inzamelvergoeding voor kunststof verpakkingsmateriaal De hoogte van de vergoeding welke hiervoor wordt ontvangen hangt af van de sorteerkwaliteit van het afval. Deze sorteerkwaliteit is op dit moment nog steeds onderwerp in landelijk onderzoek. Hierbij is het nog onduidelijk of de uitkomsten van deze onderzoeken effect gaan hebben op de hoogte van de te ontvangen vergoeding. De opgenomen vordering ten aanzien van de nog te ontvangen afrekening over 2014-2016 bedraagt € 1.164.000. Wij achten de schattingen zoals op dit moment door het dagelijks bestuur zijn gemaakt adequaat. Echter is de schattingsonzekerheid voor deze post hoog, aangezien de uitkomsten van de landelijke onderzoeken op dit moment niet bekend zijn en het ook niet bekend is of deze onderzoeken effect gaan hebben op de te ontvangen vergoeding. Dit kan in de toekomst derhalve tot een andere afrekening gaan leiden. **Graag vragen wij uw aandacht voor deze onzekerheid en adviseren wij u zo snel mogelijk tot afwikkeling van deze posten te komen.**

Claim Attero

Attero heeft alle Brabantse gemeenten facturen gestuurd aangaande het te weinig geleverde afval. Als rechtsopvolger van het voormalige gewest Brabant Noordoost en RMB heeft ook ODBN hier facturen voor ontvangen. Deze facturen zijn op dit moment onderwerp van discussie via de rechter.

Afhankelijk van de uitspraak hieromtrent zal het factuurbedrag ter hoogte van € 1,5 miljoen geheel of gedeeltelijk moeten worden voldaan. Het risico van de claim ligt echter bij de desbetreffende gemeenten. Derhalve heeft ODBN zelf dan ook geen risicovoorziening getroffen in haar jaarrekening. De onderhavige situatie is toereikend toegelicht in de jaarrekening op pagina 60.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Naleving aanbestedingsregels

In 2015 hebben wij enkele aanbestedingen geconstateerd welke ten onrechte niet Europees waren aanbesteed, de onrechtmatigheidsfout van deze aanbestedingen hebben wij in 2015 reeds meegenomen voor de gehele looptijd van het contract. Derhalve classificeren de lasten 2017 uit deze twee contracten niet nogmaals als onrechtmatig. Wij constateren dat het aanbestedingsproces in 2017 ten opzichte van 2015 op aspecten is verbeterd, maar dat verdere bewustwording en beheersing, zoals opgemerkt in onze managementletter nog een punt van aandacht is.

Inhuur personeel derden

Voor inhuur van personeel vanaf 18 april 2016 dient een volledige aanbestedingsprocedure te worden gevolgd en is uitsluitend een melding van de aanbesteding achteraf niet meer voldoende. Wij hebben vastgesteld dat na 18 april 2016 uitsluitend kortlopende overeenkomsten zijn afgesloten, waarbij de Europese drempel van aanbestedingen niet wordt overschreden. Hierdoor hebben de aanbestedingen in 2017 ten opzichte van de Europese aanbestedingen rechtmatig plaatsgevonden.

Wel geven wij u daarbij in overweging om voor veel voorkomende behoefte aan inhuur voor specifiek personeel raamcontracten met leveranciers overeen te komen, zodat het aanbestedingsproces kan worden vereenvoudigd. Wij merken daarbij op dat deze raamcontracten volgens een Europese aanbestedingsprocedure tot stand dient te komen.

Wet normering topinkomens

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingevoerd. Op basis van deze wet is de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector in dienstverband en bij ontslag wettelijk gemaximeerd.

Voor de bezoldiging van topfunctionarissen geldt naast de maximering een publicatieverplichting in de jaarrekening. Dit geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen, indien zij de maximale bedragen van topfunctionarissen overschrijden.

In het kader van de jaarrekening 2017 heeft u een analyse uitgevoerd van de topfunctionarissen binnen uw organisatie. Tevens heeft u vastgesteld of er functionarissen zijn die een hogere bezoldiging dan de gestelde maxima kennen. Deze informatie heeft u opgenomen in de toelichting op de jaarrekening. Wij hebben de juistheid en volledigheid van deze toelichting gecontroleerd en hebben vastgesteld dat de toelichting voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

Wel merken wij op dat ten opzichte van de conceptjaarrekening naar aanleiding van onze controle enkele beperkte wijzigingen zijn doorgevoerd. Omdat nagenoeg elke euro van invloed is op het oordeel van de accountant, zijn deze wijzigingen voor de WNT materieel. Wij merken op dat er geen correcties zijn doorgevoerd op de verstrekte beloningen. De correcties hebben betrekking op een juiste en volledige presentatie.

Kwaliteit beheersorganisatie

Interne beheersmaatregelen

Algemeen

Bij de planning en uitvoering van de controle van de jaarrekening 2017 van ODBN hebben wij de interne beheersmaatregelen, welke onderdeel uitmaken van de administratieve organisatie van uw organisatie, in onze overwegingen betrokken. Wij hebben de opzet en het bestaan van interne beheersmaatregelen onderzocht, voor zover wij dit in het kader van de jaarrekening noodzakelijk achten en niet met het doel om een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing te geven. Wij hebben onze controleaanpak voor de jaarrekeningcontrole 2017 op een gegevensgerichte manier ingestoken. Onderdeel van deze controleaanpak is het uitvoeren van gegevensgerichte detailtesten, waarbij de getrouwheid en rechtmatigheid van transacties binnen de reguliere processen door ons wordt vastgesteld.

Na afloop van onze tussentijdse controle hebben wij een managementletter uitgebracht aan het dagelijks bestuur. Hieruit blijkt dat de processen binnen ODBN nog niet op orde zijn. Wij achten het noodzakelijk om volledige aandacht te geven aan verbeteringen welke nodig zijn om te groeien naar een organisatie die in control is. Hierbij merken wij op dat uw organisatie onderschrijft dat de processen op dit moment nog voor verbeteringen vatbaar zijn. Op dit moment worden er diverse verbeterinitiatieven ontplooid om de organisatie in control te krijgen. Anders dan voor ons relevant voor de jaarrekeningcontrole hebben wij geen onderzoek naar de effectiviteit van de interne beheersing verricht.

Automatisering

In het kader van de controle van de jaarrekening brengt de accountant ook verslag uit omtrent zijn bevindingen met betrekking tot de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze controle was niet primair gericht op het doen van een uitspraak omtrent de continuïteit en betrouwbaarheid van (delen van) de geautomatiseerde gegevensverwerking en wij hebben daartoe ook geen opdracht van het management ontvangen.

De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.

Kwaliteit beheersorganisatie

Rechtsmatigheidsbeheer

De rechtsmatigheidscontrole

Het controleprotocol is op 15 januari 2017 door het algemeen bestuur vastgesteld. Het normenkader is intern bij uw organisatie niet vertaald in interne controleprotocollen, de geïdentificeerde risico's en de getroffen beheersmaatregelen zijn dan ook niet zichtbaar in kaart gebracht. Gezien de beperkte omvang van de organisatie is er geen sprake van een verbijzonderde interne controle.

De door ons geconstateerde onrechtsmatigheden worden in dit verslag nader toegelicht.

De begrotingsoverschrijdingen zijn goed toegelicht echter hadden door een beter tussentijds afsluitproces eerder geconstateerd kunnen worden

Wij constateren dat op totaal lastenniveau de totale lasten ter hoogte van € 26.248.000 de gewijzigde begroting ter hoogte van € 24.443.000 overschrijden. De totale overschrijding van de lasten bedraagt € 1.805.000. Deze overschrijding van lasten worden deels gecompenseerd door hogere baten ter hoogte van € 413.000.

De overschrijding bedraagt derhalve € 1.392.000. Wij merken op dat deze afwijkingen tussentijds, bij het opstellen van de tweede bestuursrapportage slechts gedeeltelijk inzichtelijk waren. Gelet op het moment van definitief vaststellen van de tweede bestuursrapportage heeft een aanvullende begrotingswijziging in het kalenderjaar niet meer kunnen plaatsvinden. Wij zijn van mening dat door het verder verbeteren van het tussentijds afsluiten en het nader analyseren van tussenrekeningen deze afwijkingen eerder gesignaleerd hadden kunnen worden. **We adviseren u dan ook stappen te zetten om de betrouwbaarheid van uw begroting en uw tussentijdse rapportages verder te verbeteren.**

Aangezien de kostenoverschrijdingen passen binnen het bestaand beleid en niet eerder waren gesignaleerd omdat het dagelijks bestuur tussentijds geen volledig inzicht had in het uiteindelijke resultaat, behoeven wij deze overschrijding niet als financiële onrechtsmatigheid mee te wegen in ons oordeel.

De afwijkingen van de baten en lasten op subcategorieniveau zijn in de jaarrekening op pagina 32 tot en met 37 inzichtelijk en toereikend toegelicht.

Kwaliteit beheersorganisatie

Rechtmatigheidsbeheer

Rechtmatigheid mutaties reserves

ODBN kent een algemene reserve en een aantal bestemmingsreserves. Het algemeen bestuur dient als toezichthoudend en beleidsbepalend orgaan te bepalen waarvoor deze reserves ingezet dienen te worden. Binnen ODBN zijn gedurende 2017 door het algemeen bestuur een aantal voorstellen goedgekeurd voor het inzetten van haar vermogen ter dekking van gemaakte kosten. Deze besluiten hebben echter enkel op totaalniveau plaatsgevonden. Het algemeen bestuur heeft daarbij geen besluit per betreffende (bestemmings)reserve genomen. Uit onderliggende interne managementstukken en dagelijks bestuursstukken is deze nadere onderverdeling wel duidelijk.

Wij adviseren het dagelijks bestuur om de reserves expliciet per (bestemmings)reserve voor te leggen aan het algemeen bestuur en te laten autoriseren.

Kwaliteit beheersorganisatie

Rechtmatigheidsbeheer

Misbruik en oneigenlijk gebruik

In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Uw organisatie heeft de toets op het misbruik en oneigenlijk gebruik neergelegd in verschillende interne beleidsregels. Het dagelijks bestuur heeft bevestigd dat er geen handelingen in het kader van misbruik en oneigenlijk gebruik hebben plaatsgevonden die invloed hebben op de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties.

Niet-financiële beheershandelingen vallen buiten de scope van rechtmatigheidscontrole

Handelingen en beslissingen van niet-financiële aard vallen buiten de scope van de rechtmatigheidscontrole door de accountant. De accountant toetst deze handelingen en beslissingen niet inhoudelijk door gegevensgericht onderzoek. Volstaan wordt in dit kader met het beoordelen van het interne systeem van risicoafwegingen. Binnen dit systeem moeten voorwaarden zijn geschapen om risico's goed te kunnen beoordelen en in de tijd te kunnen volgen.

Wij hebben ons een beeld gevormd over de wijze van totstandkoming van de inventarisatie van de risico's en de getrouwe weergave van de hieruit mogelijk voortvloeiende financiële gevolgen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van het jaarverslag.

Daarnaast hebben wij gericht geïnformeerd naar de lopende procedures waarbij ODBN betrokken is, teneinde indicaties te verkrijgen over de eventuele risico's op dit vlak. Op grond hiervan beschikken wij niet over aanwijzingen die een nader onderzoek naar de (financiële) gevolgen noodzakelijk maakt.

Onafhankelijkheid en controleproces

Onafhankelijkheid

Onafhankelijkheid

De onafhankelijkheid van de accountant behoort tot het fundament van zijn beroep. In de maatschappelijke discussie over kwaliteitsverbetering van de controle speelt de onafhankelijkheid van accountants een belangrijke rol. Vanaf 1 januari 2014 is op alle assurance-opdrachten onder Nederlands recht de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) van toepassing. Een aantal belangrijke punten uit de ViO die wij hieronder hebben opgenomen betreffen:

- ▶ Langdurige betrokkenheid
- ▶ Samenloop van dienstverlening
- ▶ Geschenken en giften

Een strikte scheiding tussen controle- en adviesdiensten was al van kracht voor OOB's (organisaties van openbaar belang) vanaf 1 januari 2014 en kantoorroulatie is verplicht voor financiële jaren van OOB's vanaf 2016. Daarnaast kent de Europese verordening vanaf controlejaar 2016 striktere onafhankelijkheidseisen, maar ook nadere bevestigingen over onafhankelijkheid ter communicatie aan interne toezichthouders.

Op 17 juni 2017 wordt een gewijzigde ViO van kracht vanwege de implementatie van Verordening (EU) nr. 537/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van OOB's.

Impact ViO op relaties ODBN en EY

De belangrijkste wijzigingen in de ViO hebben betrekking op:

- ▶ een nadere toetsing van geschenken en uitingen van gastvrijheid vanaf een grens van € 100. Dit geldt zowel voor ontvangen als verstrekte geschenken en uitingen van gastvrijheid;
- ▶ een verbod van sponsoring van een assurance-cliënt ter verkrijging van naamsbekendheid.

Onafhankelijkheid en controleproces

Onafhankelijkheid

Langdurige betrokkenheid

Om alle schijn van afhankelijkheid te vermijden, kunnen de externe accountant en managers in het team maximaal zeven achtereenvolgende jaren in het team actief zijn. Onze betrokkenheid in jaren laat het volgende beeld zien:

- ▶ Barry Smeenk, Executive Director, betrokken sinds 2015
- ▶ Marco van der Heijden, Manager, betrokken als manager sinds 2017

Dit betekent dat deze wetswijziging de komende jaren nog geen invloed zal hebben voor ODBN.

Wij brengen u tijdig op de hoogte van belangrijke teamwisselingen. Intern beschikken wij over interne overdrachtsprocedures, zodat u geen hinder ondervindt van een teamwisseling.

Samenloop van dienstverlening

Ten aanzien van OOB's is de combinatie van wettelijke controles en overige dienstverlening volledig verboden, met uitzondering van met name genoemde overige assurance-diensten. Voor niet-OOB's is bepaald dat samenloop is geoorloofd als de non-assurance-dienst niet van materiële invloed is op het assurance-object. Als er wel materiële invloed is, geldt in beginsel een verbod, behalve wanneer de non-assurance-dienst niet:

- ▶ subjectief of niet-routinematig is; of
- ▶ een werkingswijze in het assurance-object ten gevolge heeft waarvan het assurance-team twijfelt of deze werkingswijze passend is; of
- ▶ leidt tot een bedreiging uit hoofde van belangenbenadering.

Onafhankelijkheid en controleproces

Controleproces

Wat is de reikwijdte van onze opdracht

Conform de aan ons verleende opdracht hebben wij de jaarrekening 2017 van ODBN gecontroleerd. Deze jaarrekening is onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur opgesteld. Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel te geven over de jaarrekening, als bedoeld in artikel 21.3, tweede lid, van de Gemeentewet.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Onze controleaanpak in het kort

Onze controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van zowel de baten en lasten als de activa en passiva, alsmede het voor de naleving van de wet- en regelgeving relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn, maar die niet ten doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van ODBN.

Onafhankelijkheid en controleproces

Controleproces

In dit accountantsverslag geven wij u inzicht in de significante risico's, onze controleaanpak en bevindingen ten aanzien van de jaarrekeningcontrole.

Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving, van de redelijkheid van schattingen die het dagelijks bestuur van ODBN heeft gemaakt en een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

De met u afgesproken goedkeurings- en rapporteringstoleranties

Op grond van het Bado stelt het algemeen bestuur de goedkeuringstolerantie vast die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren.

Het normenkader en de goedkeuringstolerantie zijn op 15 januari 2017 vastgesteld door het algemeen bestuur.

Op grond van de jaarrekening 2017 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 263.500 (1%) en voor onzekerheden € 790.500 (3%). Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring afgegeven worden.

Onafhankelijkheid en controleproces

Controleproces

Deze goedkeuringstolerantie is een kwantitatief criterium. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen.

De rapporteringstolerantie, de maatstaf die geldt voor het rapporteren van fouten en onzekerheden, is door het algemeen bestuur bepaald op € 50.000.

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeel- onthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	> 1 < 3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	> 3 < 10%	≥ 10%	-

Belangrijke aandachtsgebieden in de controle

Onze controleaanpak is onder andere gericht op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. Op basis van onze gesprekken met het dagelijks bestuur en de algemeen bestuur over de belangrijke financiële en operationele ontwikkelingen is een aantal punten met een verhoogd risico voor de jaarrekening 2017 onderkend.

Aan de volgende punten werd extra aandacht besteed bij het nader uitwerken van onze controleaanpak:

- ▶ Financiële positie en kwaliteit resultaat
- ▶ Financieel afsluit proces en kwaliteit van de jaarrekening
- ▶ Schattingen zoals opgenomen in de jaarrekening
- ▶ Toereikendheid voorzieningen
- ▶ Verwerking van mutaties in de reserves
- ▶ (Aanbestedings)rechtmatigheid
- ▶ WNT

Onafhankelijkheid en controleproces

Controleproces

Begrotingsbeheer

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium toetsen wij of het budgetrecht van het algemeen bestuur is gerespecteerd. Voor een juiste oordeelsvorming is het van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door het algemeen bestuur geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door hogere opbrengsten.

Wij beoordelen bij onze controle de overschrijdingen ten opzichte van de begrote lasten per programma. Dit betreffen enkel de lasten, omdat hierop een beoordeling en rapportering van de accountant wordt gevraagd vanuit de Kadernota Rechtmatigheid.

Het is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur om begrotingsafwijkingen tijdig te signaleren en te rapporteren aan het algemeen bestuur. Het is de verantwoordelijkheid van het algemeen bestuur om hier dan tijdig een besluit over te nemen.

Het is de verantwoordelijkheid van de accountant om de begrotingsrechtmatigheid van de lasten en investeringen te toetsen. Dit doen wij onder andere door:

- ▶ vast te stellen of begrotingsafwijkingen tijdig zijn signaleerd en zijn omgezet in een begrotingswijziging ter autorisatie aan het algemeen bestuur;
- ▶ vaststellen of kostenoverschrijdingen leiden tot een onrechtmatigheid, welke meegewogen moet worden in het accountantsoordeel of niet. Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid hoeven niet te worden meegewogen in het accountantsoordeel.

Rechtmatigheid

Wij hebben bij de controle over 2017 de rechtmatigheid getoetst conform de bepalingen van het Bado en het controleprotocol. Bij onze controle hebben wij aandacht gegeven aan de volgende onderwerpen:

- ▶ Rechtmatigheidsbeheer
- ▶ Naleving van het voorwaardencriterium
- ▶ Begrotingsrechtmatigheid
- ▶ Misbruik-en-oneigenlijk-gebruikcriterium
- ▶ Niet-financiële beheershandelingen

Onafhankelijkheid en controleproces

Controleproces

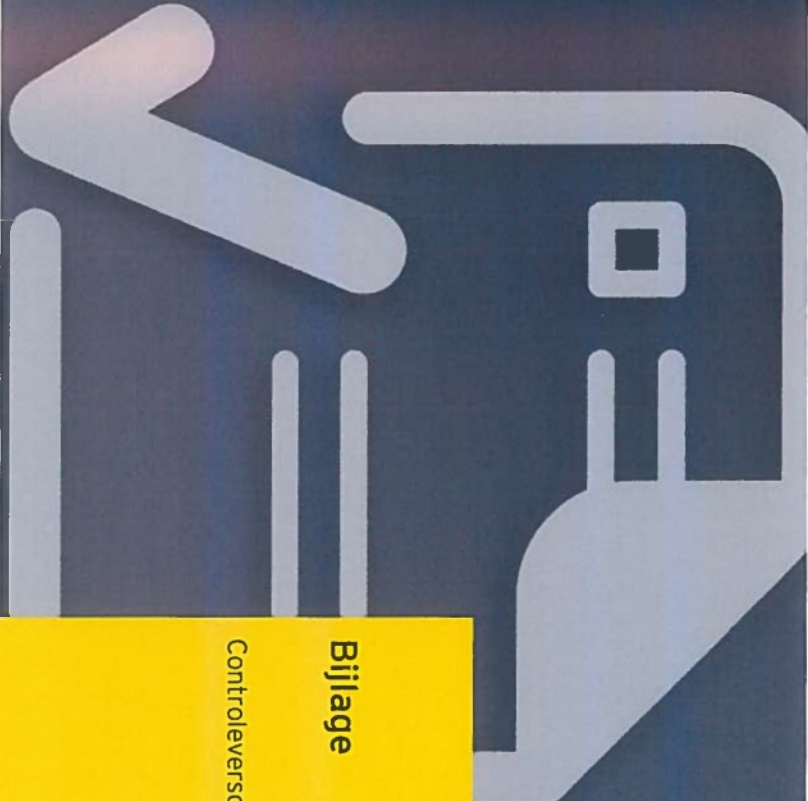
Frauderisico's

Onze controle dient zodanig te worden gepland en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang als gevolg van fouten of fraude bevat (Standaard 240, "De verantwoordelijkheden van de accountant met betrekking tot fraude in het kader van een controle van financiële overzichten"). Door de beperkingen die inherent zijn aan een controle, bestaat er een onvermijdbaar risico dat sommige afwijkingen in de financiële overzichten niet zullen worden ontdekt, zelfs wanneer de controle naar behoren is gepland en uitgevoerd overeenkomstig de Standaarden. Onze controlewerkzaamheden omvatten mede de volgens Standaard 240 vereiste werkzaamheden, zoals brainstorming, het verzamelen van informatie met het oog op het vaststellen van en reageren op het risico van fraude en het uitvoeren van bepaalde werkzaamheden gericht op het risico van het doorbreken van interne beheersmaatregelen door het management, met inbegrip van inzage in journaalboekingen, beoordeling van schattingen en evaluatie van zakelijke redenen voor significante ongebruikelijke transacties.

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust zowel bij het algemeen bestuur als bij het dagelijks bestuur. Het is van belang dat het dagelijks bestuur, onder toezicht van het algemeen bestuur, sterk de nadruk legt op het voorkomen van fraude, waardoor de gelegenheden tot het plegen van fraude kunnen afnemen, alsmede op het ontmoedigen daarvan, waardoor personen ervan kunnen worden weerhouden om fraude te plegen omwille van de waarschijnlijkheid dat die wordt ontdekt en bestraft.

Naleving wet- en regelgeving

Wij informeren algemeen bestuur over fraude en illegale handelingen waarbij het hoger kader is betrokken en over fraude en illegale handelingen (of deze nu door het hoger kader of door andere werknemers zijn veroorzaakt) die een onjuistheid van materieel belang in de jaarrekening tot gevolg hebben.

Bijlage

Controleverschillen

21

Bijlage - Controleverschillen

Controleverschillen

Tijdens onze controle inventariseren wij verschillen tussen enerzijds bedragen, classificaties, presentatie en toelichting van jaarrekeningposten die de gemeenschappelijke regeling heeft opgenomen of gerapporteerd en anderzijds bedragen, classificaties, presentatie of toelichting zoals die naar onze mening in overeenstemming met het BBV dienen te worden opgenomen of gerapporteerd.

Onderstaand is een overzicht van de materiële verschillen opgenomen, die zijn geconstateerd tijdens onze controle en welke zijn aangepast door het dagelijks bestuur. Wij hebben geëvalueerd in hoeverre onderstaande verschillen voortkomen uit een tekortkoming in de interne beheersing. Tevens is - op de volgende pagina - een overzicht opgenomen van de onjuistheden die wij tot aan de datum van dit verslag hebben gesignaleerd en niet door de gemeente zijn gecorrigeerd. Daarnaast zijn eventuele rechtmatigheidsfouten in dit overzicht opgenomen.

Gecorrigeerde verschillen			
Post/omschrijving verschil	Bedrag €/verwijzing naar regelgeving	Effect van deze constatering op de interne beheersing	Referentie in dit verslag
WNT-bijlage	Diverse beperkte financiële en tekstuele aanpassingen	De correcties vloeiden voort uit de juiste interpretatie van de complexe wet- en regelgeving aangaande de WNT en de verantwoording hierop in de jaarrekening. Wij hebben geen bevindingen ten aanzien van de daadwerkelijk uitbetaalde vergoedingen.	Pagina 8
Mutaties in de reserves	800.000	De correctie vloeit voort uit het niet verwerken van het AB besluit om € 800.000 te onttrekken uit de reserve BCA.	n.v.t.
Onttrekking voorziening ISV-gelden	65.100	De correctie vloeit voort uit het niet correct verwerken van de aanwending van de voorziening ISV gelden.	n.v.t.

Bijlage - Controleverschillen

Gecorrigeerde verschillen			
Post/omschrijving verschil	Bedrag €/verwijzing naar regelgeving	Effect van deze constatering op de interne beheersing	Referentie in dit verslag
Inbaarheid van vorderingen	125.000	Deze correctie vloeit voort uit onvoldoende inzicht op de inbaarheid van openstaande vorderingen.	n.v.t.
Voorziening Nazorg Voorste Heide	433.000	Deze correctie vloeit voort uit de geactualiseerde berekening van het doelvermogen voor nazorg aan de stortplaats Voorste Heide. Actualisatie heeft plaatsgevonden na jaareinde.	Pagina 7
Ontvangen facturen na einde boekjaar	67.100	Deze correctie vloeit voort uit onvoldoende inzicht in aangegane verplichtingen per jaareinde. Hierdoor zijn diverse facturen die betrekking hebben op 2017 in het nieuwe boekjaar ontvangen en verwerkt.	n.v.t.
Voorziening tariefzakken	139.700	Deze correctie vloeit voort uit het niet tijdig actualiseren van het doelvermogen voor de voorziening tariefzakken.	n.v.t.
Jaarrekening	Diverse aanpassingen en materiële herrubriceringen in de toelichting teneinde te voldoen aan het BBV	De aanpassingen vloeiden in belangrijke mate voort uit een conceptjaarrekening welke niet aan de vereiste vanuit het BBV voldeed.	n.v.t.

Bijlage - Controleverschillen

Het hieronder opgenomen overzicht met ongecorrigeerde controleverschillen is verstrekt aan het dagelijks bestuur en is als bijlage bij de bevestiging bij de jaarrekening gevoegd. Wij hebben de ongecorrigeerde verschillen met het dagelijks bestuur besproken. Wij zijn van mening dat verschillen zoveel mogelijk door het dagelijks bestuur moeten worden gecorrigeerd, echter wij kunnen instemmen met de overwegingen van het dagelijks bestuur om deze verschillen niet te corrigeren, aangezien deze bedragen niet materieel zijn voor het inzicht van de jaarrekening. De geconstateerde fouten ad € 0 voor de getrouwheid en rechtmatigheid en onzekerheden ter hoogte van € 0 zijn lager dan de door u vastgestelde controletolerantie van respectievelijk € 263.500 en € 790.500.

De kwalitatieve factoren die hierbij in overweging zijn genomen, zijn:

- ▶ het effect op het resultaat voor en na bestemming;
- ▶ het effect op de balansposten, inclusief het eigen vermogen;
- ▶ het effect op significante toelichtingen, individuele items, subtotaal of totaal in de jaarrekening.

Wij lichten de ongecorrigeerde verschillen nader toe.

Ongecorrigeerde verschillen		
Post/omschrijving van de toelichting	Bedrag in €/verwijzing naar regelgeving	Referentie in dit verslag
Fouten		
Er resteren geen ongecorrigeerde controleverschillen boven de rapporteringstolerantie	n.v.t.	n.v.t.